

کدام گروه از افراد به پایان زندگی خود فکر می‌کنند؟

۱۰ سپتامبر مصادف با ۱۹ شهریور ماه روز جهانی پیشگیری از خودکشی است و ما به عنوان افراد یک جامعه باید آگاهی‌های لازم را داشته باشیم تا در صورت مواجهه با افرادی که قصد انجام چنین کاری دارند بتوانیم اقدامات مناسب را جهت پیشگیری انجام دهیم.

اردشیر بهرامی رئیس بهزیستی قزقک، جامعه شناس و نویسنده، اظهار کرد: با توجه به تحقیقات صورت گرفته در خصوص خودکشی در جامعه ما بر اساس گروه جنسیت مردان و زنان تقریباً طی یک بازه زمانی ۱۰ ساله ۷۱ درصد قربانیان خودکشی در گروه مردان زیر ۴۰ سال و در گروه زنان نیز ۷۹ درصد قربانیان خودکشی زیر ۴۰ سال هستند؛ این مطلب بیانگر این است که ما باید سیاست و راهبردهای پیشگیرانه و بازتوانی را به طور خاص در بین جوانان کشور شاهد باشیم.

بررسی آمار خودکشی در گروه زنان و مردان

وی افزود: اگر قصد داشته باشیم از نظر وضعیت سنی موضوع خودکشی را در بین زنان و مردان را با یکدیگر مقایسه کنیم تقریباً در بین مردان در گروه سنی کمتر از ۱۸ سال ۶ درصد است و ۲۴ درصد در گروه ۱۸ تا ۲۴ سال است و همچنین در گروه سنی ۲۵ تا ۲۹ سال این آمار ۱۷ درصد است و در بین افراد ۳۰ تا ۳۹ ساله این آمار به ۲۳ درصد می‌رسد.

بهرامی در رابطه با بررسی آمار خودکشی در گروه زنان گفت: در گروه زنان افراد کمتر از ۱۸ سال ۱۲ درصد، ۱۸ تا ۲۴ سال ۲۸ درصد، ۲۵ تا ۲۹ سال ۱۷ درصد و در گروه افراد ۳۰ تا ۳۹ نیز ۲۰ درصد درگیر این مسئله شده اند.

صاحبان چه مشاغلی بیشتر در معرض خودکشی بوده اند؟

این جامعه شناس تصریح کرد: همچنین درصد خودکشی بیشتر در افرادی با شغل‌های آزاد، افراد خانه‌دار، بیکار و کارگر بیشتر است؛ این ۴ گروه بیشترین قربانیان خودکشی را تاکنون داشته است به این صورت که افراد با شغل‌های آزاد ۲۶ درصد، افراد خانه‌دار ۲۲ درصد، افراد بیکار ۱۳ درصد و طبقه کارگری نیز ۱۱ درصد قربانیان خودکشی بوده‌اند و در خصوص تحصیلات هم می‌توان گفت افراد بیسواد و افرادی با سطح تحصیلات ابتدایی و راهنمایی و در مقطع دبیرستان آمار بیشترین قربانیان خودکشی را به خود اختصاص داده اند.

وی در پاسخ به اینکه دلیل اقدام به خودکشی افراد چیست؟ گفت: تحلیل و نتیجه مطالعات نشان می‌دهد که خودکشی در هر جامعه‌ای و در هر منطقه و هر محله‌ای حاصل یک زیست، باورها، ارزش‌ها و هنجارها است که نخست مرگ خودکشی را در آن جامعه می‌پذیرد و بی توجه نسبت به مرگ و خودکشی است، یعنی مهم نیست که یک انسان در آن جامعه قربانی می‌شود، نکته بعدی این است که ارزش‌ها و هنجارهای جامعه خشونت را می‌پذیرد و برای این خشونت که نتیجه آن افسردگی و انزوا و نیز طرد اجتماعی و در نهایت خودکشی است هیچ مقاومت و اعتراضی نمی‌کند

و در نتیجه این عوامل واکنش برخی افراد حاضر در آن جامعه به کنش خودکشی منتهی می‌شود.

بهرامی بیان کرد: زمانی که در یک جامعه باورهای فرهنگی که حامل شادی و نشاط سرزندگی باشد حضور پررنگی ندارند، خشونت جزء پذیرفته شده شرایط آن جامعه می‌شود و قتل و سایر جرائم در آن جامعه و به وجود می‌آید و این نوع زیست در جامعه است که مجموعه باورهای فرهنگی را تنظیم می‌کند و نسبت به فقر، بیکاری و نظامی فروپاشیده شده حساسیت خاصی ندارد و در نتیجه ترکیب عناصر و مولفه‌های اجتماعی و فرهنگی مانند شرایط اقتصادی، نابرابری‌های اجتماعی و تبعیض‌ها باعث می‌شود یک انسان به سمت خودکشی کشیده شود.

وی در رابطه با اقدامات پیشگیرانه افزود: سازمان‌ها و نهادهای زیادی در حوزه بحث پیشگیری از خودکشی و خشونت کار می‌کنند که مهمترین آن‌ها سازمان بهزیستی کشور است که با پایگاه اورژانس اجتماعی و خط سیار ۱۲۳ به مراجعه کنندگان خدمات ارائه می‌دهد و به طور ویژه به بحث پیشگیری از خودکشی ورود پیدا می‌کند و فرد را تحت حمایت خود قرار می‌دهد و در صورت نیاز این فرد مورد درمان قرار می‌گیرد و همچنین خط تلفنی ۱۴۸۰ پاسخگوی افراد است و افراد توسط تماس با این خط مشاوره دریافت می‌کنند، اما مهم‌ترین سازمان متولی در حوزه پیشگیری از خودکشی سازمان بهزیستی است، اما هر سازمانی باید نقش خود را ایفا کند به عنوان مثال آموزش و پرورش و صدا و سیما در این حوزه نقش بسیاری کلیدی را ایفا می‌کنند و ما باید در تمام سطوح تلاش کنیم تا خشونت، یاس و دل‌مردگی و فقر و انزوا کنترل شود.

فضای مجازی تیغ دولبه در ایجاد افکار خودکشی و مهار آن

بهرامی در رابطه با نقش فضای مجازی بر خودکشی گفت: فضای مجازی در مبحث ایجاد افکار خودکشی و گرایش و سوق دادن افرادی که درگیر افکار خودکشی هستند و پیشگیری از آن تیغ دولبه است فضای مجازی با در اختیار قرار دادن سطحی از دانش و آگاهی و مهارت‌ها و آموزش‌هایی که امروزه وجود دارند می‌تواند تا حدی ظرفیت‌های وجودی که در جامعه ما موجود است مانند مراکز تخصصی حوزه روانشناسی و مددکاری و اجتماعی و خدمات اجتماعی که وجود دارد در اختیار همگان قرار دهد فضای مجازی می‌تواند ظرفیت‌هایی مانند خطوط مدیریت بحران‌های اجتماعی روانی و حتی اورژانس اجتماعی و مراکز تخصصی خط ملی اعتیاد و نیز مراکز تخصصی مشاوره ۱۲۸۰ را به جامعه معرفی کند که این یک ظرفیت بسیار خوب است و اینکه به طور عام فضای مجازی باعث افزایش آگاهی جامع می‌شود.

وی در ادامه بیان کرد: در همین فضای مجازی بسیاری از اخبار که باعث آزار روحی و روانی جامعه است منتشر می‌شود مانند قتل و بسیاری از نمث گذاری‌ها و ترور و جنگ‌ها و خشونت‌هایی که در ملع عام شکل می‌گیرد و به تصویر کشیدن جزئیات یک اقدام به خودکشی بر روی یک پل و یا یک برج و یا حتی آخرین صحبت‌های فردی که اقدام به خودکشی کرده است زمانی که این فضا به تصویر کشیده می‌شود و در معرض دید همگان قرار می‌گیرد می‌تواند محرک خودکشی باشد و این سوال به وجود می‌آید که آیا همه افراد جامعه در شرایط سنی یکسانی قرار دارند؟.

بهرامی تاکید کرد: بنابر این در جامعه‌ای که همه اطلاعات در دسترس قرار دارد می‌توان گفت که این اطلاعات برای افراد جامعه آسیب ایجاد می‌کند چرا که همه افراد از سطح آگاهی یکسانی برخوردار نیستند؛ اما در عین حال فضای مجازی می‌تواند بهترین راه پیشگیری از این خشونت‌ها نیز باشد اگر افراد بدانند که فایل‌هایی که در فضای مجازی منتشر می‌کنند می‌تواند به شدت تاثیر گذار باشد و جامعه را تحریک کند و با افراد جامعه حرف بزند شیوه پرداخت به محتوا را بسیار حائز اهمیت خواهند دانست.

وی ادامه داد: با توجه به بحران‌های موجود در جامعه و نقش افراد و سازمان‌ها در پیشگیری و کنترل این بحران‌ها می‌توان گفت انسان‌ها بیشترین نقش را در کم رنگ‌تر کردن این بحران‌ها دارند پس بهترین و موثرترین راه برای جلوگیری از بروز این نوع حوادث سرمایه گذاری بر نیروی انسانی و نسل جوان است.

نویسنده : علی سعادت، تاریخ ارسال : جمعه 19 شهریور 1400 ساعت 1:09 بعد از ظهر